

Kumla kommun

Verksamhetsplan 2021-2022

Malmens förskola

 Vision

  Program

   Policy

    Regler

     Handlingsplan

      Riktlinjer

 Kommunfullmäktige

 Kommunstyrelsen

 Nämnd

Innehåll

Förutsättningar	3
Resultat	4
Sammanfattande analys.....	12
Planerade åtgärder	15

Förutsättningar

Malmens förskola ligger centralt i Kumla med närhet till bibliotek, lekparken och skogen. Förskolan består av fyra avdelningar, två avdelningar för de yngre barnen, 1-3 år, och två avdelningar för de äldre barnen, 3-5 år. I dagsläget finns det 68 inskrivna barn på förskolan och det arbetar 12 pedagoger. Hälften av pedagogerna är förskollärare och hälften är barnskötare. Förskolan har ett mottagningskök där ett köksbiträde arbetar. Malmens förskola är en mångkulturell förskola som har ett nära samarbete över avdelningsgränserna vilket skapar trygga och hållbara relationer på hela förskolan.

Förskolan leds av rektor och utbildningen styrs av Skollagen (2010:800), Läroplan för förskolan Lpfö 18, Verksamhetsplan, Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling samt Barnkonventionen. På förskolan finns det tre utvecklingspedagoger som i ett nära samarbete med rektorn ansvarar för att driva det systematiska kvalitetsarbetet och kontinuerligt utveckla utbildningen. Förutom utvecklingspedagoger finns det även två digitaliseringsstödare som bidrar till den digitala utvecklingen på förskolan, exempelvis handledning med arbetslag eller enskilda pedagoger, anordna workshops, mm. För att vi hela tiden ska utvecklas och komma i kontakt med ny forskning har förskolan två utbildade VFU handledare som ansvarar för lärarstudenter från Örebro Universitet. Lärarstudenterna genomför sin verksamhetsförlagda utbildning hos oss.

I kommunen finns det ett stödteam som består av fyra specialpedagoger, en kurator och en pedagogisk handledare. Teamet erbjuder kontinuerlig handledning till förskolans samtliga pedagoger samt finns som stöd vid

behov utifrån sina olika kompetenser.Handledning erbjuds både på grupp- och individnivå. Utöver stödteamet finns det även en IKT pilot som har i uppdrag att kompetensutveckla, inspirera och vägleda framför allt förskolans digitaliseringsstödare men även övriga pedagoger i det digitala arbetet.

De ekonomiska förutsättningarna styrs av förskolans resursfördelningsmodell (barnantal, barnens ålder, socioekonomiska aspekter och barn med annat modersmål) som är underlag för bemanningen.

Resultat

Utifrån bedömningen av förskolans kvalitet, verksamhetsbesök, kvalitetsenkäter och föräldraenkäter visar Malmens förskola följande resultat i de tre förvaltningens prioriterade områden:

Jämställdhet

”Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling. Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.” (Skollagen 2010:800, 1 kap. 5 § Utformningen av utbildningen)

På vår förskola ges både flickor och pojkar samma rättigheter. Vi jobbar med att alla får vara den de vill vara och är enligt sin egen uppfattning. Pedagoger ser individen och hos barnen är det leken som är det väsentliga. Färger på leksaker och material är till för alla och tillsammans med barnen hjälps vi åt att utmana normer, vara nyfikna och ha öppna sinnen. På en av

förskolans avdelningar visade filmerna att gruppen inte ser ut som den stereotypa normen som forskningen problematiserar, dvs. att pojkar tar större plats än flickor. Filmerna visade exempelvis att flickorna utmärkte sig mest genom att ta större plats, vilja prata ofta och högt. Detta gjorde att pedagogerna fick rikta frågorna mot pojkarna för att skapa förutsättningar för jämställda diskussioner.

I förskolans lärmiljöer ser pedagogerna att alla barn leker i alla rum. Pedagogerna har blandat upp exempelvis bilar med djur för att locka alla barn. Det de kunde se är att de barn som gått in med fokus för att leka med bilar då upptäckte djuren och hade en kombinerad lek mellan bil och djur eller helt enkelt bytte inriktning när de kom in. I en av förskolans lärmiljöer, lägenhet, finns det ett kök där det exempelvis skulle kunna uppstå en lek med traditionella könsroller. Det pedagogerna uppmärksammade är att det ofta är just pojkar som leker där. Det kan bero på att det finns en nyfikenhet och att det råder ett tillåtande klimat där ingen utmärker någon annan som gör något som kan ses som uppdelning utifrån könsroller. Under våren skapades det rum med digitala verktyg som pedagogerna anser är könsneutrala. Detta har bekräftats med hjälp av observationer, det är lika ofta flickor som pojkar som är där och leker. Det är oftast flickorna som efterfrågar olika verktyg.

Det förekommer att pedagoger ibland benämner barnen efter kön och detta behöver bli bättre. Ett sätt att komma ifrån detta kan vara att pedagogerna uppmärksammar varandra och kommer med förslag på andra ordval som till exempel: "Kom alla barn!" istället för "Kom flickor/tjejer/pojkar/killar!".

Under HT 20 och VT 21 genomförde vi en kompetensutveckling utifrån boken "Gör det jämställt", skriven av David Flato och Maria Hulth, för samtlig personal. Utvecklingspedagogerna och rektorn har även tagit del

av författarnas föreläsning. Även i år fortsätter vi med att utveckla vårt arbete kring jämställdhet.

Barninflytande/studiero

”Barn och elever ska ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för barnens och elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. (Skollagen 2010:800, 4 kap. 9 § Allmänt om barnens inflytande)”

Under höstterminen 2020 och vårterminen 2021 har samtliga avdelningar på Malmens förskola arbetat med projektet Barnkonvention. Materialet som användes är tio kompisböcker baserade på barnkonventionen skrivna av författaren Linda Palm. Syftet med projektet var att öka barns kunskaper och förståelse för sina rättigheter. Materialet består av tio böcker som handlar om utvalda artiklar ur barnkonventionen. I berättelserna om Igelkott, Kanin och kompisarna får barnen en förståelse för vikten av tolerans och respekt för andra människor. Exempel på titlar: Säg ditt, Känna trygghet, Lika värde och Få vård.

På Malmens förskola skapar pedagogerna förutsättningar för att barnen ska kunna uttrycka sina åsikter samt att alla barn ska kunna ha ett eget talutrymme. För att skapa de ovannämnda förutsättningarna delas exempelvis barnen i mindre grupper och kommunikationen sker på många olika sätt, kroppsspråk, bilder, stödtecken, mm. Pedagogerna är närvarande och genom att vara goda förebilder visar de barnen hur man ska vara mot varandra, exempelvis arbetar pedagogerna med känslkort, har samtal med barnen utifrån situationer som uppstår, läser böcker om hur vi är mot varandra, osv. Pedagogerna är genuint intresserade av vad barnen berättar och ställer mot- och följdfrågor. Stor vikt läggs på att skapa tillåtande miljöer där barnen ges möjlighet att uttrycka sina åsikter samt känner sig trygga och delaktiga.

Barnen styr mestadels utveckling av de olika projekt som bedrivs på förskolan. Pedagogerna lyssnar på barns erfarenheter, nyfikenhet och tankar vilket styr hur de olika projekt utvecklas. De är öppna för barnens idéer och ser möjligheter istället för hinder. Pedagogerna bedriver projektarbete både i stor grupp, mindre grupper och enskilt för att kunna skapa goda förutsättningar för barnsinflytande och studiero.

Stor vikt läggs på barnens önskemål och intresse. I alla situationer är det viktigt att alla barn får komma till tals och känner sig lyssnade på. Det finns inga rätt eller fel i de vardagliga diskussionerna. Barnen får uppmuntran att hjälpa varandra och försöka förstå/leva sig in i andras känslor.

Resultatet av det ovannämnda arbetet, som blev synligt, är att barnen är väldigt vetgiriga och gärna kommer med egna idéer, lyssnar på varandra, turas om, gör demokratiska röstningar, respekterar varandra samt kan leva sig in i andra barns situation och känslor. Det syns även att barnen fungerar både enskilt och i grupp, kan samarbeta med varandra samt kan hantera konflikter både på egen hand och med hjälp av lyhörda pedagoger. Barnen visar förmåga att ta ansvar för gemensamma regler som finns i verksamheten. Barnen är intresserade för de olika projekt samt visar att de utvecklar sina kunskaper.

Undervisningens kvalitet

”Förskolan ska stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda barnen en trygg omsorg. Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov och utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Förskolan ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap och förbereda barnen för fortsatt utbildning.”
(Skollagen 2010:800, 8 kap. 2 §)

På förskolan bedrivs både planerad och oplanerad undervisning. Den planerade undervisningen sker i form av olika projekt där man arbetar utifrån de nationella målen. Den projektinriktade undervisningen gör det

möjligt för barnen att lära på ett roligt sätt. Undervisningen pågår hela tiden i både små- och stora grupper samt ute och inne. Gruppindelningar görs utifrån barnens förkunskaper, erfarenheter och intressen. Tillgänglig material skapas kontinuerligt för att göra projekt levande. Förskolans avdelningar arbetar med både gemensamma och olika projekt.

Under tiden pedagogerna arbetade med Barnkonventionen som projekt utgick de ifrån ett färdigt arbetsmaterial och en lärarhandledning. De positiva effekter de kan se av detta är att verksamheten inte har varit lika beroende av hur många pedagoger som varit på plats, då det funnits material tillgängligt för alla och pedagogerna tillsammans gjorde en grovplanering för vad som ska ske under en reflektionstid. Materialet har hjälpt pedagogerna att höja barnens kunskapsnivå. Det är ett projekt som fångat alla barn och barnen har kunnat relatera till det. När projektet avslutades hade pedagogerna en slutsamling där de, tillsammans med barnen, repeterade vad de lärt sig under projekttiden. Barnen kunde återkoppla ganska mycket och pedagogerna fick även återkoppling från vårdnadshavare att de pratat om projektet hemma. Vissa av artiklarna fastnade lite mer hos barnen och vissa artiklar höll sig kvar längre i verksamheten. Pedagogerna valde att lyssna in barnen och gick vidare först när barnen kände sig klara med ett visst tema. De kunde även se att när de utgick ifrån en färdig handledning i sina projekt ökade kvalitén på undervisningen för att de fick mer tips och variation i sin egen undervisning.

De planerade aktiviteter i de olika projekt ledde till spontana aktiviteter hos barnen. Pedagogerna insåg också hur viktigt det är att kontinuerligt utveckla sitt arbetssätt för att lyckas fånga alla de spontana aktiviteter som uppstår med barnen. Projekten utgår oftast ifrån barnens intresse vilket gör att barnen är väldigt aktiva i de. Genom erfarenhet och diskussion samt reflektion i arbetslaget och i barngruppen utvecklas

pedagogernas arbete kontinuerligt samt det skapas bättre förutsättningar för barns lärande. Reflektioner i arbetslaget är nödvändiga för att utveckla samt ta sig vidare både i de planerade och spontana aktiviteter med syftet att förbättra undervisningens kvalitet i verksamheten.

Kvalitetsenkät

12 medarbetare av 13 har besvarat enkäten.

Förskolan erbjuder en stimulerande och språkutvecklande miljö till alla barn med stort fokus på lärandet. Barnen ges förutsättningar för att utveckla framför allt det svenska språket men även sitt modersmål.

Förskolan arbetar aktivt med digitalisering och skapar förutsättningar för att barn ska utveckla sin förmåga att bland annat kommunicera och dokumentera samt utbyta erfarenheter med hjälp av digitala verktyg.

Med hjälp av SKA (systematiskt kvalitetsarbete) utvärderar vi, analyserar och följer upp olika åtgärder för att det pedagogiska arbetet kontinuerligt ska utvecklas. Verksamheten är anpassad utifrån barnens behov och barn får både uppmärksamhet, närhet och stöd. Trivsel på förskolan är otroligt viktig för alla förskolans pedagoger vilket gör att barnen har roligt i verksamheten och konflikter löses med omedelbar verkan.

Personalen har genomgått en kompetensutveckling gällande flerspråkighet utifrån moduler som finns på Skolverkets hemsida, [Flerspråkighet i förskolan - Skolverket](#). Flerspråkighet är en del av det vardagliga arbetet, bland annat har pedagogerna skapat "språkzoner" på förskolans äldre barns avdelningar där barnen tillåts kommunicera på sitt modersmål, inläsningstjänsten Pollyglutt används dagligen, där barnen får lyssna på sagor och berättelser på sitt modersmål, samling på persiska en gång i veckan, osv. Med hjälp av förskolans kartläggningmaterial gällande

flerspråkighet försöker pedagogerna få god inblick i barns språkkunskaper i de språken som barn pratar hemma.

Jämställdhetsarbete är ständigt pågående och pedagogerna upplever att de lyckas väldigt bra med att motverka de stereotypa föreställningarna om kön, erbjuda flickor och pojkar samma utrymme i verksamheten och att förmedla att vi är olika men lika bra.

Trygghetsarbete pågår också kontinuerligt och pedagogerna arbetar aktivt för att motverka all typ av kränkningar genom regelbundna riskbedömningar och passande arbetssätt.

På förskolan råder ett öppet klimat där personalen känner att de är betydelsefulla för arbetsplatsen och kan ta upp även mer komplicerade frågor med sin rektor samt lyfta problem om det uppstår.

Pedagogerna upplever att de har ett gott samarbete och dialog med vårdnadshavare samt bemöter de med respekt. De är även nöjda med antalet förskollärare på de olika avdelningar.

Föräldraenkät

15 vårdnadshavare av 32 har besvarat enkäten.

Utifrån enkätens svar framkommer det att vårdnadshavare:

- är nöjda med inskolningen,
- upplever att personalen tar till vara barns intresse, tankar och åsikter samt att flickor och pojkar ges samma möjligheter,
- upplever att barn ges stöd och förutsättningar till utveckling efter sin egen förmåga,
- upplever att förskolan stödjer barns språkutveckling inom det svenska språket,
- upplever att barn blir väl bemötta av sina pedagoger,

- blir väl bemötta av pedagoger när de kommer i kontakt med förskolan,
- upplever att förskolan utvecklar barns förmåga att samspela med andra barn,
- upplever att barnen känner sig trygga och trivs på förskolan.

20% av vårdnadshavare upplever att förskolan stödjer deras barns utveckling inom dess modersmål om det är annat än svenska, 13% upplever att det instämmer delvis och 67% av vårdnadshavare svarar att de inte vet om förskolan stödjer barns språkutveckling inom dess modersmål om det är annat än svenska.

Det finns delade åsikter kring vårdnadshavarens upplevelse av möjlighet till delaktighet och inflytande över verksamheten på förskolan. 53 % upplever att de har möjlighet till delaktighet och inflytande medan 20 % upplever att de inte alls har det och 13 % svarade att de inte vet.

På frågan om vårdnadshavare har fått information om förskolans trygghetsarbete har ca 54 % svarat att de har fått det, 13 % har svarat att de inte har fått det och 33 % har svarat att de inte vet.

Vårdnadshavare har fått erbjudande om enskilda samtal med personal om barns utveckling under det senaste året samt upplever att de haft bra samtal om barns trivsel, utveckling och lärande och att de får bra återkoppling av barnens vardag på förskolan. Vårdnadshavare känner sig trygga när deras barn är på förskolan samt är nöjda med hur verksamheten fungerar i sin helhet. De kan rekommendera barnens förskola till andra vårdnadshavare.

Sammanfattande analys

Bedömningen av förskolans kvalitet, rektorns observationer och pedagogernas kvalitetsenkäter visar att pedagogerna lyckas bra med både omsorgs- och kunskapsuppdraget. Det finns en stor medvetenhet om att trygghet och omsorg är grunden för att barnen ska kunna lära och utvecklas. Detta bekräftas även av föräldraenkäten som visar att vårdnadshavare är nöjda med verksamheten i sin helhet och upplever att förskolan lyckas väl med sitt uppdrag.

Jämställdhet

Styrkor

Pedagogerna möter barn utifrån individen och inte utifrån kön samt arbetar utifrån ett normkritiskt perspektiv. Detta innebär att varje barn ska ha möjlighet att utvecklas utan att begränsas av snäva förväntningar och normer vilket är direkt kopplat till förskolans demokratiuppdrag. Förskolans lärmiljöer är könsneutrala och tillgängliga för både flickor och pojkar. Det är inte könet utan det är individen och leken som är det centrala och väsentliga i utbildningen. Pedagogerna ser att de yngre barn inte har någon könsmedvetenhet och därför gör inga uppdelningar alls utifrån kön. Även äldre barn visar att de inte ser varandra utifrån kön, alla barn leker med alla och i samtliga lärmiljöer. Både pedagoger och vårdnadshavare upplever att både pojkar och flickor ges samma möjligheter.

Utvecklingsområde

Barn har inte samma bild av vad som är "tjejigt" och "killigt" som vuxna. Därför är det väldigt viktigt att vuxna inte "lär" barnen en uppdelning som de inte än känner till. Det är av stor vikt att pedagogerna utmanar normer

och inte förstärker uppdelningen mellan tjejer och killar. Resultatet visar att det ibland förekommer att pedagogerna kallar barn för "tjejer" och "killar". Det är viktigt att hela tiden reflektera över hur vi bemöter barnen och hur vi pratar med dem. Pedagogerna har insikt i de vanligaste fallgropar de hamnar i vilket är en bra grund för utveckling.

Barnsinflytande/studiero

Styrkor

Pedagogerna utgår från barns intresse och erfarenheter i det vardagliga arbetet. Barnen ges utrymme för att kunna uttrycka sig på olika sätt. Vuxna finns närvarande kring barnen för att vägleda de samt ge stöd vid behov. Det är sällan det uppstår konflikter i de olika barngrupper och barnen känner sig trygga på förskolan. Vårdnadshavare upplever att pedagogerna tar tillvara barns intresse, tankar och åsikter samt har ett bra bemötande. Arbete med projektet Barnkonvention har skapat goda förutsättningar för ökad barnsinflytande och upplevelse att bli lyssnad på.

Utvecklingsområde

Pedagogerna ska ha kunskap om skillnaden mellan barnperspektiv och barns perspektiv. De ska kontinuerligt reflektera kring sitt arbetssätt och syn på vad barns inflytande i förskolan innebär. Enligt forskning innebär det förstnämnda perspektivet att vuxna redan tror sig veta barns behov medan det andra perspektivet innebär att barn själva får bidra med synpunkter och perspektiv.

Undervisningens kvalitet

Styrkor

Undervisning ges stort utrymme i utbildningen. Det sker både spontan och planerad undervisning på både individ- och gruppnivå. Projektinriktat arbetssätt skapar goda förutsättningar för att barn ska lära genom lek samt att lärande ska vara lustfylld. Både pedagoger och vårdnadshavare upplever att barnen får stöd och förutsättningar för att lära och utvecklas efter sin egen förmåga.

Det uppstår en viss osäkerhet i upplevelsen hur förskolan stödjer barnets språkutveckling inom dess modersmål om det är annat än svenska.

Majoriteten av vårdnadshavare upplever att de inte vet hur förskolan arbetar med barnens språkutveckling och 33 % är nöjda med arbetet.

Resultat av det tidigare arbetet med kompetensutveckling gällande flerspråkighet är att det nu finns ökad kunskap hos pedagoger hur de ska stödja barns språkutveckling inom dess modersmål om det är annat än svenska, ett kartläggningsmaterial som ska hjälpa pedagoger i arbetet samt medvetenhet hur viktigt det är att medvetet arbeta med flerspråkighet för att barn ska kunna utveckla både det svenska språket och sitt modersmål. Forskning visar att barn som får förutsättningar att utveckla sitt modersmål också har bättre möjligheter att lära sig svenska. Förra året har vi startat undervisning på persiska en gång i veckan för alla barn på förskolan som har persiska som modersmål. Detta är en aktivitet som är väldigt uppskattad både från barn och vårdnadshavare.

Inläsningstjänsten, Polyglutt, används dagligen på samtliga avdelningar. Polyglutt är den marknadsledande bilderbokstjänsten för att arbeta med språkutveckling och litteratur i förskolan. Barn med olika modersmål kan "läs lyssna" till mängder av böcker i appen med hjälp av iPad eller

storbildsskärm. Barn kan även bläddra i de olika böcker både enskilt och tillsammans.

Utvecklingsområde

Undervisningens kvalitet kommer att vara ett extra prioriterat område under läsåret 2021–2022 med fokus på språkutveckling.

Kommunikationen till vårdnadshavare behöver bli bättre. Vårdnadshavare behöver ges bättre insyn i förskolans utbildning. Att majoriteten av vårdnadshavare inte vet hur förskolan arbetar med flerspråkighet tyder på att det uppstått miss i kommunikationen. Även Covid-19 kan ha bidragit till den bristande kommunikationen pga. att det dagliga hallkontakten med vårdnadshavare har försvårats. Förra året blev föräldramöten inställda pga. av den stora risken för smittspridning.

Planerade åtgärder

Jämställdhet

Fortsätta med att ha en verksamhet där både pojkar och flickor erbjuds likadana rättigheter, omsorg samt förutsättningar till att lära och utvecklas.

För att uppnå ovanstående mål kommer förskolan att vidta följande åtgärder:

- Filma barnen i olika sammanhang med syftet att reflektera över hur leken utformas med fokus på kön.
- Filma pedagoger med syftet att reflektera över det egna arbetssättet, förutsättningar som erbjuds till pojkar/flickor samt bemötandet.

- Skapa könsneutrala lärmiljöer där barnen erbjuds likvärdiga förutsättningar.

Barninflytande

Varje barn ska ges möjlighet till trygghet för att kunna utveckla sin förmåga att uttrycka tankar och åsikter. Varje barn ska ges förutsättningar att utveckla en förståelse för demokratiska principer samt förmåga att samarbeta.

För att uppnå ovanstående mål kommer förskolan att vidta följande åtgärder:

- Barnintervjuer med syfte att öka barns inflytande gällande exempelvis undervisning, lärmiljöer, beslut, osv.
- Gruppindelningar för att skapa förutsättningar för "studiero"

Undervisningens kvalitet

Driva ett projektinriktat arbetssätt där barnen erbjuds verktyg att tro på sin egen kunskap samt att utveckla sitt lärande.

För att uppnå ovanstående mål kommer förskolan att vidta följande åtgärder:

- Utgå från läroplan och barns intresse i både den planerade och den spontana undervisningen.
- Pedagogisk dokumentation samt reflektion tillsammans i arbetslag och i barngrupp.
- Arbeta med digitala verktyg.